

J.post ID: 21/225821

DEL TO – MER OM SAKEN

MORGENDAGENS OMSORG – LANGSIKTIG OMSTILLING

Nærmere om arbeidet knyttet til dreining og omstilling av tjenestene

Kommunedirektøren vil igangsette et systematisk og dynamisk målrettet arbeid for å sikre at kommunen har helhetlige og koordinerte tilbud til hjemmeboende. Arbeidet vil bestå av flere delarbeid som har ulik karakter og omfang, men være forankret i oppdrag og deloppdrag angitt i BØP. Arbeidet skal sikre gode og sammenhengende tjenester med oppmerksomhet på forebygging hos en friskere befolkning, samtidig som de som trenger helse- og omsorgstjenester får dette.

Arbeidet som skal igangsettes er under planlegging og etablering. Kommunedirektøren vil vektlegge både å sikre tydelig styring av arbeidet, samt sikre medbestemmelse i henhold til partssamarbeidet. Lokale føringer, gitt i eksempelvis handlingsplaner og strategier, skal legges til grunn for arbeidet. Tilsvarende er bruk av tjenestedesign, samt involvering av innbyggere, brukere og andre aktuelle aktører viktige premisser i arbeidet.

Videre skal velferdsteknologi være en integrert del av tjenestetilbudet i hjemmet. Velferdsteknologi kan fungere både som verktøy for at kommunens innbyggere skal kunne mestre selv, og som verktøy for at kommunens helsepersonell skal kunne utøve tjenestene på en smartere måte.

I det følgende orienteres det nærmere om de ulike delarbeidene, og da tilknyttet de ulike oppdragene og deloppdragene angitt i BØP. Kommunedirektøren vil legge fram en status på arbeidet i fjerde kvartal 2022. I tillegg er det knyttet egne politiske saker til flere av oppdragene.

1. Oppdrag - En dreining av tjenestene for et helhetlig og koordinert tilbud der eget hjem er førstevalg

1.1 Hjemmebaserte tjenester utvikles til en mer robust tjeneste som kan møte fremtidens behov for ressurser, kompetanse og fleksibilitet.

Kommunedirektøren vil etablere et prosjekt som skal sikre at hjemmebaserte tjenester i Bærum kommune er best mulig rustet til å møte utfordringsbildet kommunen står overfor. Temaer som er sentrale i dette arbeidet er blant annet organisering, dimensjonering, kompetanse, kvalitet og samhandling med frivillige, private og øvrige kommunale tjenester som ytes til hjemmeboende. En viktig målsetting i arbeidet er at flere innbyggere kan oppleve mestring i eget hjem og at behovet for institusjonsplass kan utsettes.

Tilstrekkelig kapasitet og dimensjonering

Kommunen skal planlegge for i større grad å levere flere, og også mer komplekse og individuelt tilpassede tjenester i hjemmet. Det er videre et mål at dekningsgraden på heldøgns omsorgsplasser skal reduseres. En fremtidsrettet hjemmebasert tjeneste må eksempelvis ha robuste fagmiljøer, effektive og treffsikre tjenester, samarbeide med relevante aktører og ha hensiktsmessig nedslagsfelt og antall baser. Det er et uttalt mål at tjenestene skal være helhetlige og koordinerte, og det vil utredes om korttidsplasser bør driftes av hjemmebaserte tjenester for å sikre mer ressurseffektive tjenester.

Kvalitet og kompetanse

Riktig kompetanse er avgjørende for å sikre god kvalitet på tjenestene og for å få effektive og treffsikre tjenester. Det er et mål å legge til rette for robuste og aktive tverrfaglige miljøer som har oppmerksomhet på kvalitet- og kompetanseutvikling. Vi står overfor en kompetanseutfordring, og oppmerksomhet på rekruttering, beholde ansatte, og videreutvikle og styrke ansattes kompetanse er avgjørende. Det er et mål å sikre økt andel ansatte med fagkompetanse. Planlagt arbeid med revidering av strategisk kompetanseplan vil være viktig for hjemmebaserte tjenester i videre arbeid.

1.2 Sørge for effektive og målrettede rehabiliteringstjenester som bidrar til økt selvhjelpenhet og mestring for brukerne.

Habilitering- og rehabiliteringstjenester er viktig for å sikre at den enkelte skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet. Kommunedirektøren vil sørge for at habilitering- og rehabiliteringstjenestene er virkningsfulle, effektive og trygge med god kvalitet, og er optimalisert for å underbygge oppdraget med eget hjem som første valg. I dette arbeidet, forankret i [Plan for habilitering og rehabilitering i Bærum kommune 2019 - 2023](#), skal det vektlegges å sikre at tjenestene jobbe tverrfaglig for å sikre nødvendig helhetsperspektiv for den enkelte innbygger, men også for å sikre ressurseffektiv utnyttelse av kommunens tjenester. Kommunedirektøren vil legge frem en egen sak om status på arbeidet med implementering av planen i 2. kvartal 2022.

1.3 Evaluere og forbedre tildelingskriterier i tråd med nasjonale og politiske føringer – rett tjeneste til rett bruker med riktig omfang i helse- og omsorgstjenestene

Det er et mål at innbyggerne i Bærum skal oppleve likeverdige tjenester, og at tjenestene avstemmes med innbyggernes forventninger og behov. Tildeling av tjenester er ett av virkemidlene for å oppnå målet om effektiv og målrettet ressursbruk, og skal skje i samarbeid med pleie og omsorg og helse og sosial. Gjennom arbeidet med PLO 2024 er det vunnet viktig innsikt som vil legges til grunn og benyttes i det videre arbeidet med å evaluere og forbedre tildelingskriterier.

Samarbeidet mellom Tildelingskontoret og utførere av tjenester er avgjørende for at innbyggerne har tillit til kommunen og at de får rask og individuelt tilpasset hjelp. Gode møtearenaer vil blant annet kunne bidra til økt kompetanse og enhetlig arbeid for tildelingskriterier, og dermed minske uønsket variasjon i tildeling av tjenestene.

Kommunen skal sikre en tydelig kanal inn for innbyggere som trenger bistand, og saksgangen skal synliggjøres på en god og forståelig måte slik at vi sikrer likeverdig behandling for alle.

Utvikle tjenestetrapp

I arbeidet med «rett tjeneste til rett bruker med riktig omfang i helse- og omsorgstjenestene» vil det igangsettes et arbeid med utvikling av tjenestetrapp for områdets tjenester. Dette som et redskap for å sikre at kommunen har en godt utbygd og riktig dimensjonert tjenestetrapp, med mål om å dreie tjenestene mot lavest mulig omsorgsnivå slik innbyggerne i større grad skal få muligheten til å mestre eget liv, og oppleve selvstendighet i eget hjem.

2. **Oppdrag - Pleie og omsorg skal jobbe systematisk med å sikre økt selvhjulpenhet og mestring**

2.1. **Videreføre arbeidet med kvalitetsreformen «Leve hele livet»**

Kommunedirektøren vil videreføre arbeidet med kvalitetsreformen «Leve hele livet» [Sak 19/9815](#), og vil legge fram en egen sak om status på arbeidet samt plan for videre arbeid 2. kvartal 2022.

Stortingsmeldingens hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge, og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene. BØP har oppdrag og deloppdrag knyttet til flere av innsatsområdene. I denne saken vil kommunedirektøren kort omtale arbeid knyttet til aldersvennlig samfunnsutvikling, kvalitetsforbedrende arbeid og ernæring.

Et aldersvennlig Norge – aldersvennlig samfunnsutvikling

Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å gjøre samfunnet i stand til å møte utfordringene og mulighetene knyttet til en aldrende befolkning. For at eldre skal kunne være aktive, delta i samfunnet, og unngå ensomhet og isolasjon må vi ha en mer helhetlig og tverrsektoriell tilnærming. Det handler om at vi skal bo hjemme lengst mulig, kunne oppholde oss i nærmiljøet, ha aktiviteter vi har lyst til å delta på og muligheten til å komme oss dit. Oppmerksomhet på aldersvennlige lokalsamfunn kan bidra til økt deltakelse, forebygge ensomhet, og også bevissthet rundt at vi alle må ta et ansvar for å planlegge egen alderdom.

I planperioden skal det derfor jobbes med dialog og samhandling med innbyggere, ansatte og næringsliv om fremtidens omsorg. Ved å involvere flere sektorer og eldre i enda større utstrekning kan det oppnås bedre oversikt over både utfordringer og muligheter som kommunen står overfor i arbeidet med å utvikle mer aldersvennlige lokalsamfunn.

Kommunedirektøren vil også i løpet av 4. kvartal komme tilbake med en sak i tråd med BIOM BØP-vedtak 1: *KD bes gjennomføre en utredning om hvordan man eventuelt kan oppnå flere friske år blant våre innbyggere og eventuelt når man kan forvente at flere friske år inntreffer i forhold til forebyggende arbeid. Analysen skal også vise motsatt alternativ med eldre befolkning og flere syke år.*"

Alternative boformer

Bærum kommune skal planlegge for et aldersvennlig samfunn som er tilgjengelig og inkluderende for en aldrende befolkning. I møte med samfunnsutfordringen er det behov for å tenke nytt rundt boformer og fellesskapsløsninger. I fremtidig boligutvikling er det nødvendig å planlegge for et variert boligtilbud tilpasset en aldrende befolkning. Målsettingen er at eget hjem skal kunne være førstevalg. Det må være bevissthet rundt tiltak som opprettholder selvhjulpenhet, og som kan redusere behovet for helse- og omsorgstjenester, og på lengre sikt heldøgnsomsorgstilbud.

Nye boformer for eldre skal utvikles i samskaping mellom private utbyggere, Husbanken og kommunen. Bærum kommune skal ta en aktiv og strategisk rolle som eiendomsaktør for å ivareta en helhetlig samfunnsutvikling og boligpolitiske hensyn. Kommunen skal tilrettelegge for en variert boligsammensetning som bidrar til gode og attraktive bomiljøer, og sikre at våre bygg innehar en digital infrastruktur og teknologi som kan nyttiggjøres av aktuelle beboere.

Kommunedirektøren vil følge opp BIOM BØP-vedtak 8 med utredning av alternative boformer for eldre i samarbeid med relevante utbyggere, og komme tilbake med egen sak i 3. kvartal.

2.2 Kvalitetsforbedrende arbeid, riktig bruk av ressurser og ernæring

Kvalitetsforbedrende arbeid og kvalitetsledelse

Leve hele livet er en kvalitetsreform, og det vil i Pleie- og omsorg vektlegges å jobbe med kvalitetsforbedrende arbeid, samt sette dette arbeidet i et godt system for å sikre kontinuerlig kvalitetsforbedring. Som prioritert kvalitetsarbeid inngår også kvalitetsledelse, hvor forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten skal være integrert i utøvelsen av ledelse.

Riktig bruk av ressurser

Riktig bruk av ressursene er nødvendig for å sikre tilgjengelige tjenester for alle, derfor er det viktig å se nærmere på oppgavedeling mellom faggrupper. Pleie og omsorg vil prioritere et arbeid hvor det fokuseres på oppgavedeling med formål om å frigjøre tid for sykepleiere til sykepleieroppgaver ved å flytte oppgaver til annet personell. Nødvendig kompetanseutvikling for helsefagarbeidere og assistenter inngår i dette arbeidet. Kommunedirektøren vil komme tilbake med en orientering om dette arbeidet.

Ernæring

Det skal igangsettes et nytt prosjekt med mål om bedre kosthold og gode måltidsopplevelser hos eldre, både hjemmeboende og beboere i omsorgsbolig/sykehjem, samt forebygge og behandle underernæring. Dette skal bidra til å øke kunnskap og kompetanse hos ansatte innenfor matserving og sikre god ernæringspraksis.

2.3 Frivillighet i Pleie og omsorg

I Frivillighetens år 2022 vil Pleie og omsorg ha oppmerksomhet på å systematisere og videreutvikle samarbeidet med frivilligheten, som er av stor betydning for sektoren. Dette arbeidet er forankret i sak [BIOM 074/19 Styrket innsats i arbeid med innbyggingsamarbeid og frivillighet](#), som vektla styrket innsats innen velferdssektoren og samarbeid med frivillig sektor i de kommunale tjenestene.